

NOTAT

Dato 28. august 2023

Sagsbehandler Peter Lund Hinnerfeldt

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +4578411925

Sagsnr. 1-50-71-32-19

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen i forbindelse med ansøgning om øget råstofvindingsmængde på del af matr.nr. 106f, 34m, 108g og 118c Fur Præstegaard, Fur i Skive Kommune.**A. Lovgrundlag****A.1 Natura 2000**

Før der gives tilladelse til råstofvindning efter råstoflovens¹ § 7, skal der i henhold til § 6, stk. 1 i habitatbekendtgørelsen² foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Denne vurdering kaldes derfor en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Vurderingen af om en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt er baseret på om projektet påvirker de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner det konkrete Natura 2000-område, herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at det ansøgte råstofvindingsprojekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/01/2017 af lov om råstoffer

² Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Væsentlighedsvurderingen og, hvis påkrævet, konsekvensvurderingen skal fremgå af myndighedens afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjyllands konkrete Natura 2000-væsentlighedsvurdering for det ansøgte råstofvindingsprojekt fremgår af afsnit B.

A.2 Bilag IV

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal Region Midtjylland vurdere i henhold til habitatbekendtgørelsens § 10, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter, optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge plantearter, også optaget på bilag IV.

Region Midtjyllands konkrete vurdering af bilag IV-arter for det ansøgte råstofvindingsprojekt fremgår af afsnit C.

B. Natura 2000-væsentlighedsvurdering

De nærmeste Natura 2000-områder ligger i en afstand af 4 til 6 km nordøst, syd og nordvest for det ansøgte område. Alle områdernes udpegningsgrundlag og basisanalyse er fra Natura 2000-planerne 2022-2027:

- Natura 2000-område nr. 16 Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, som omfatter Habitatområde H16 og F8, F12, F13, F19 og F20 ligger ca. 5 km nordøst for det ansøgte område. Fuglebeskyttelsesområde F12 er det nærmeste område og dækker arealet over Limfjorden.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af områdets store fuglebestand og indeholder følgende prioriterede naturtyper: strandvolde med enårige og flerårige planter, kystklint, strandeng, forklit, havtornklit, grårisklit, enebærklit, kalkoverdrev, surt overdrev, rigkær og elle- og askeskov. Udpegningsgrundlaget er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 16		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårig planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Kliithede* (2140)
	Havtomklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Klitflavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småarter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Spættet sæl (1365)
	Damflagemus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 12		
Fugle:	Kortnæbbet gås (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Dværgterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteseme står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

- Natura 2000-område nr. 221 Risum Enge og Selde Vig, som omfatter Habitatområde H221 ligger ca. 4 km syd for det ansøgte område.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte de store sammenhængende strandenge. Det udpegede områder indeholder desuden følgende prioriterede naturtyper: lagune, kalkoverdrev, surt overdrev, kildevæld og grå/grøn klit. Udpegningsgrundlaget er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 221		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

- Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig, som omfatter Habitatområde H29 og Fuglebeskyttelsesområde F26 ligger ca. 6 km nordvest for det ansøgte område.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte de store strandenge der er levested for en række ynglefugle og indeholder følgende prioriterede naturtyper: lagune, kalkoverdrev, surt overdrev, kildevæld og grå/grøn klit samt de tilknyttede arter og fugle. Udpegningsgrundlaget er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 29		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 26		
Fugle:	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Havterne (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af moler er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til projektarealet, men vil ikke kunne medføre væsentlige påvirkninger over flere kilometer. Natura 2000-områderne ligger således i en afstand, hvor der ikke kan

forekomme direkte påvirkning som følge af den ansøgte råstofindvinding.

Transportvejene for tung trafik til og fra det ansøgte indvindingsområde går ikke gennem natura 2000-områderne, og tung trafik i forbindelse med indvindingen vil derfor ikke påvirke disse.

Der indvindes ikke under grundvandsspejlet eller i nærheden af åløb, og det vurderes derfor, at eventuelle følsomme naturtyper i forhold til grundvandssænkning ikke påvirkes af den ansøgte råstofindvinding.

Det vurderes samlet, at den ansøgte vilkårsændring til råstofindvindingsprojektet ikke vil påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger eller udpegningsgrundlag væsentligt. Region Midtjylland finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af påvirkninger på Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

C. Bilag IV-artsvurdering

Indledende foretager regionen en skrivebordskortlægning, hvor "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning"³ samt NOVANAs artsregistreringer anvendes til at give et overblik over de bilag IV-arter, det kan forventes at forekomme i området. Den indledende kortlægning suppleres af en søgning på flere naturdatabaser, herunder Naturdata⁴, Arter.dk⁵ og Naturbasen⁶ (licens G03/2021), der viser konkrete registreringer af bilag IV-arter m.fl.

På baggrund af ovenstående vurderer Region Midtjylland, at det er sandsynligt, at følgende bilag IV-arter kan forekomme inden for eller i nærheden af projektområdet: sydflagermus, damflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, troldflagermus, skimmelflagermus, odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Her følger en konkret vurdering af, om det er nødvendigt at foretage specifikke feltundersøgelser, eller der kan laves en skrivebordsvurdering.

Den ansøgte øgede indvindingsmængde foregår i en eksisterende aktiv molergrav uden vandhuller, beplantninger eller bygninger. Det ansøgte projekt indbefatter ikke fældning eller rydning af bevoksning

³ Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt center for Miljø og Energi, nr. 520, 2023

⁴ <https://naturdata.miljoportal.dk>, opslag den 10. juli 2023

⁵ <https://arter.dk>, opslag den 10. juli 2023

⁶ <https://www.naturbasen.dk>, opslag den 10. juli 2023

eller nedrivning af bygninger. Det omgivende areal er præget af intensiv landbrugsjord.

Ifølge de nævnte databaser er der ikke registreret forekomst af arter, indenfor ansøgte areal, opført på habitatdirektivets bilag II, IV eller V, arter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet, fredede arter eller arter opført på den danske rødliste.

Da ansøgte projektareal ligger på en mindre ø, er der foretaget et generelt opslag over registrerede arter på hele Fur. Der er registreret forekomst af følgende bilag IV-arter på Fur i de nævnte databaser:

- sydflagermus (2014)
- spidssnudet frø (2023)
- stor vandsalamander (2021)
- strandtudse (2020)
- odder (2013)

Pattedyr

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, både salt- og ferskvand. Oplagte levesteder for odderen kan være; uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation. Der er ikke observeret odder på Fur siden 2013. Ydermere er ansøgte projektareal ikke beliggende i nærheden af stillestående eller rindende vand, men lokaliseret på kanten af et højdedrag i Fur bakkelandskab.

Der er ingen egnede levesteder for odder inden for eller i nærheden af det ansøgte projekt og skal derfor ikke feltundersøges.

Ingen af de nævnte arter af flagermus har egnede yngle- eller rastesteder indenfor det ansøgte projekt. Da der hverken fjernes træer med hulheder, bygninger eller eventuelle ledelinjer i terrænet, skal der ikke feltundersøges for flagermus indenfor det ansøgte projektområde.

Padder

Forekomsten af vandhuller og levesteder for padder (spidssnudet frø, strandtudse og stor vandsalamander) ligger i en afstand af mere end 140 meter fra ansøgte areal. Alle observationer af padder relaterer til vandhuller eller strandenge langs kysten på Fur, beliggende mere end 700 meter fra ansøgte projekt. Der graves ikke under grundvandet og vandspejlet påvirkes derfor ikke i de omkringliggende vandhuller. Ydermere ligger ansøgte projektareal på et højdedrag og er omgivet af karakteristisk tørt overdrev og landbrugsjord.

Det vurderes ikke, at der er oplagte spredningskorridorer for padder ind over projektområdet fra vandhullet mod vest, da der ikke er

vandhuller med vand i projektområdet eller i umiddelbar nærhed på den østlige side af projektområdet.

Det vurderes derfor, at der ikke er egnede levesteder for padder indenfor det ansøgte projektområde.

Krybdyr

Ansøgte projekt er en aktiv molergrav med stejle skrånninger (anlæg 2:1) uden høj bevoksning i form af træer eller buske. Generelt gælder det for markfirben at de træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter, overdrev, råstofgrave og på vej- eller jernbaneskrånninger. Stedet skal have stor variation og forskellige planter, der giver mulighed for mange insekter, for at solbade og for at kunne søge tilflugt for fjender.

Der er ikke observeret markfirben på Fur i de nævnte databaser. En bestand på Fur er hverken beskrevet i *Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV (2023)* eller *Forvaltningsplan for markfirben (2015)*, men nævnes derimod som værende fraværende på en række mindre øer i Danmark.

Det vurderes ikke at der forekommer markfirben indenfor ansøgte projektområde eller på Fur generelt. Derfor skal der ikke feltundersøges for markfirben.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge plantearter også optaget på bilag IV.